

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

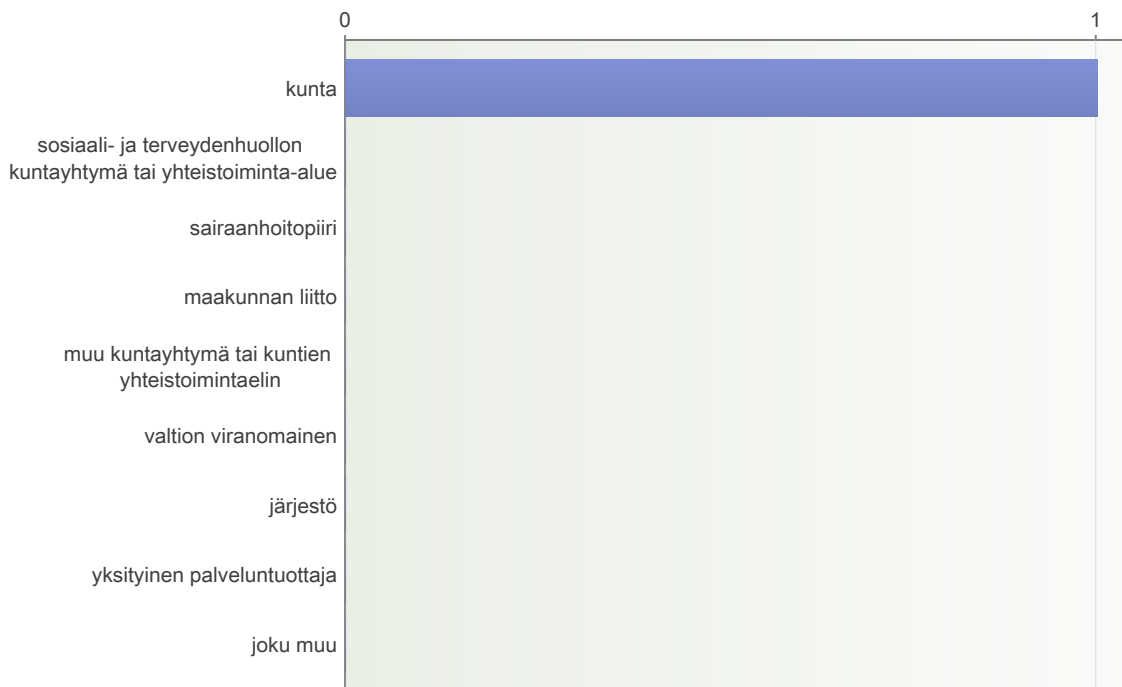
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Harjavan kaupunki	Eliisa Saarinen	Jaana Vettenranta, jaana.vettenranta@harjav alta.fi, 044 4325247	11.12.2017	Kaupunginhallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Harjavallan kaupunki pitää sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta tärkeänä ja välttämättömänä sote-palvelujen yhdenvertaisuuden takaamiseksi, laadukkaiden palvelujen ja niiden innovatiivisen kehittämisen aikaansaamiseksi ja kustannusten hillitsemiseksi. Valinnanvapauslain tavoitteet ovat tärkeitä ja perusteltuja. valinnanvapauslaissa on kuitenkin kohtia, jotka huolettavat siihen tehdyistä muutoksista huolimatta. Isoina huolenaiheina ovat palvelujen kokonaisuus ja toimiminen valinnanvapausmallin alueelliset vaikutukset ja valinnanvapausjärjestelmän monimutkaisuus niin asiakkaan kuin työntekijöidenkin näkökulmasta. Isojen uudistusten läpivienti kerralla voi aiheuttaa sekaannusta ja ongelmia asiakkaan, henkilöstön ja maakunnan kannalta, joten hallitumpi ja asteittainen eteneminen olisi näiden välttämiseksi toimivampi ratkaisu. Kuntien rooli jää hyvin epäselväksi hyvinvoinnin toteuttamisen osalta ja hyvinvointiin liittyvä työ ja alueellinen vaikuttaminen kapeutuu. Maakunnan rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä jää edelleen lakiluonnoksessa vailla konkreettisia toimenpiteitä. Miten yhteistyö kuntien kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suhteen toteutetaan, jää epäselväksi. Palvelujen yhdenvertaisuuden osalta on edelleen mahdollista, että käytännössä tämä ei toteudu valtakunnallisesti. Huolena on, että osalla väestöstä on paremmat mahdollisuudet valita laajasta palvelukentästä, kuin väestöpohjaisesti pienemmillä alueilla asuvien. Valinnanvapausluonnoksessa (4§) asiakas voi valita palveluntuottajan minkä tahansa maakuntalaissa tarkoitetun maakunnan alueelta riippumatta siitä, missä maakunnassa asiakas asuu. Tämä ei kuitenkaan monenkaan kohdalla ole todellinen/mahdollinen vaihtoehto, joten tämän lain kohta ei ratkaisen yhdenvertaista palvelujen saatavuutta

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

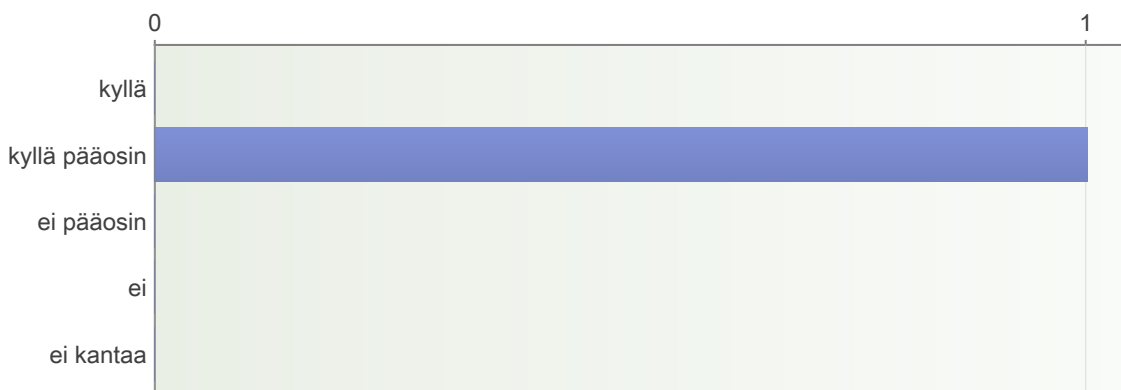
Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos edistää asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksia. Tämä vaatii onnistuakseen oikeanlaista työntekijäresursointia ohjaukseen, koska kaikilla asiakkailla ei ole kykyä ja voimia perehtyä monimutkaiseen valinnanvapausjärjestelmään.

Miten asiakkaan vaikutusmahdollisuuden käy, jos esimerkiksi palvelutarpeen arvioinnissa, hoidon tarpeen arvioinnissa ja asiakassuunnitelmassa työntekijä ja asiakas ovat eri mieltä palvelujen tarpeesta?

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

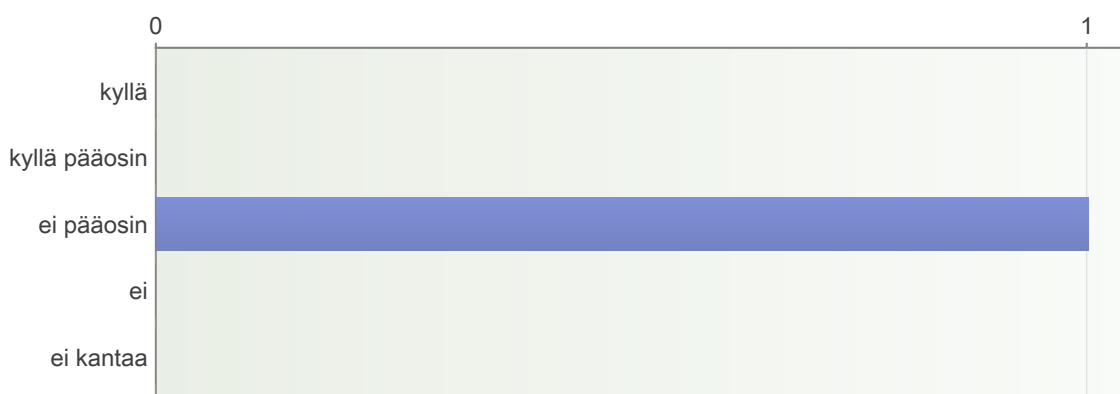
Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan ohjauksen ja neuvonnan täytyy toteutua hyvin, jotta asiakkaalla on riittävä tieto palvelukentästä, josta valita. Kaikilla asiakkailla ei ole mahdollisuutta arvioida ja valita itselleen sopivaa palvelua. Tämä tuo lisäresurssien tarvetta, jotta asiakkailla on riittävä mahdollisuus tavoittaa työntekijöitä, jotka antavat ohjeet ja neuvonnan.

Huolena on eri asiakasryhmien (kuten esimerkiksi päihde- ja mielenterveysasiakkaat), joille valinnanvapauskokonaisuus voi olla vaikea hahmottaa ja sitä kautta miettiä oikeanlaista palvelua itselleen. Kyseessä on myös asiakasryhmät, joilla ei ole voimia välttämättä pohtia itselleen sopivaa palvelua tai he voivat kieltäytyä ottamasta vastaan palveluja.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

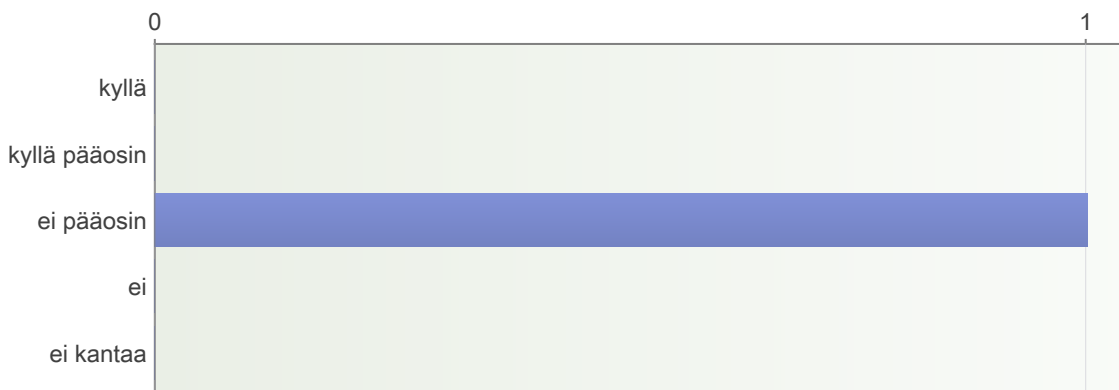
Vastaajien määrä: 1

- Palvelujen yhteensovittamisessa ongelmaksi voi tulla se, että maakunnan resurssit eivät riitä kokonaisuuden hallintaan ja arviointiin. Yhteen sovitettujen palveluketjujen arviointi ja seuraaminen tuo suuren haasteen ja sekaannuksen mahdollisuuden hallinnollisen ja virkavastuullisuuden näkökulmasta.

Valinnanvapauslain luonnoksessa 5§:ssä asiakassuunnitelman noudattaminen koskisi kaikkia valinnanvapauslain mukaisia palveluntuottajia, joka on laissa hyvänä kohtana. Riskinä kuitenkin on se, että terveys- ja sosiaalipuolella on asiakasryhmiä, joilla asiakassuunnitelmassa sovitut asiat voivat muuttua lyhyessä ajassa. Usein näillä asiakasryhmillä on myös useita eri palveluita käytössään. Miten tiedonkulku tällöin välittyy eri toimijoiden kesken muuttuneiden asioiden suhteen, eli esimerkiksi yksityiseltä palveluntuottajalta maakuntaan? Lakiluonnoksen toteutuessaan tällaisenaan toisi ajankäytöllisesti suuria haasteita, koska esimerkiksi asiakassuunnitelmien päivittäminen vie aikaa, sekä näihin liittyvä yhteistyö eri palveluntuottajiin, joita asiakkaat käyttävät.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

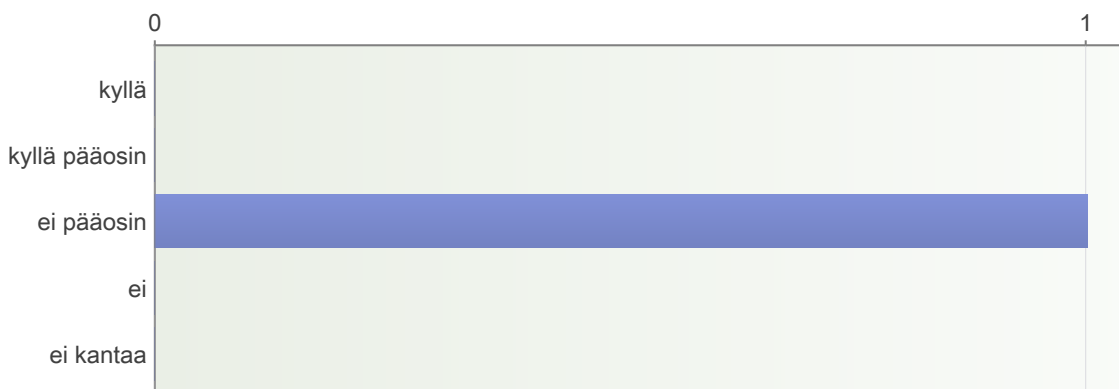
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapausmallin mukaiset palvelut ja monituottajamalli tuovat integraatioon nähden haasteen. Yhteistyön edellytys on tärkeä kohta, mutta toteutus laaja-alaisella palvelukentällä on vaikeaa. Vastuukysymykset yhteistyöstä jäävät avonaisiksi, jolloin on mahdollista, että asiakas putoaa terveyden- ja sosiaalipalvelujen väliin ja asioita jää hoitamatta erityisesti useita eri palveluita käyttävän asiakkaan näkökulmasta. Nykyisessä järjestelmässä yhteistyön tekeminen tuo omat aikataululliset ja kokonaisuuden hallinnan haasteet, joka vaikeutuu entisestään monituottajamallissa. Yhtenäiset tietojärjestelmät tuovat hieman apua asiaan, mutta niiden saaminen toimiviksi vievät aikaa ja suunnittelutyötä. Kokonaisuutena ajatellen palveluiden ohjaus ja johtaminen on moniportaista ja haastavaa, eikä se lisää monituottajamallissa integraatiota.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

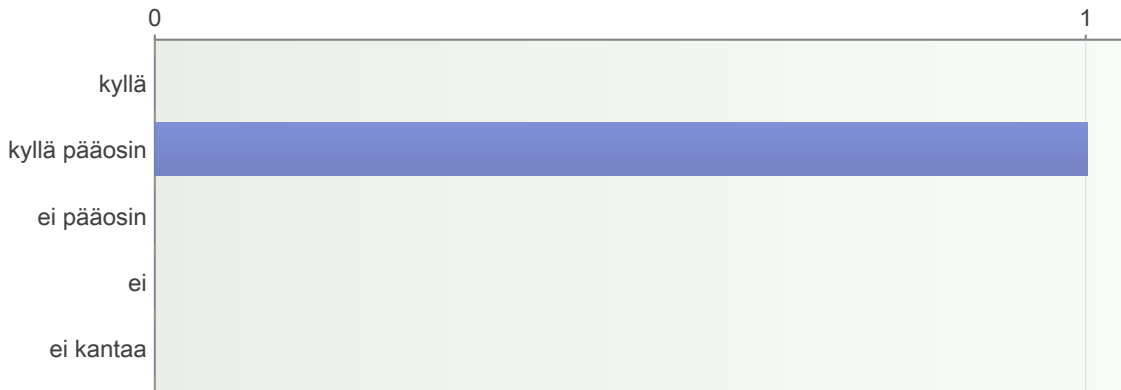
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Monituottajamallin myötä maakunnan rooli vaikeutuu todellisen seurannan, arvioinnin ja vastuukysymysten osalta.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

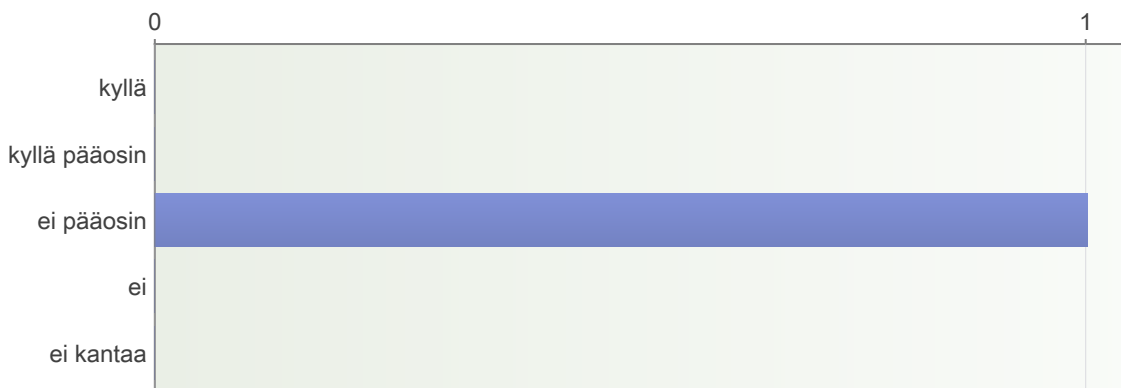
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos mahdollistaa toimintatapojen muutoksen ja palveluinnovaatioiden käyttöönottoa. Tämä vaatii kuitenkin sen, että kehittämiseen on selkeästi aikaa jatkossa. Sosiaali- ja terveyspalveluihin tuleva kilpailuasetelma kannustaa julkisia palveluita markkinoinnin ja kehittämisen lisäämisessä, mutta voi ajankäytöllisesti ja työntekijäresursseihin nähden olla haastavaa. Sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvä muutos on hyvin vaativa ja aikataulullisesti tiukka tehdyistä muutoksista huolimatta, joten se rajoittaa kehittämiseen tarvittavaa aikaa.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

18. Vapaamuotoiset huomiot.

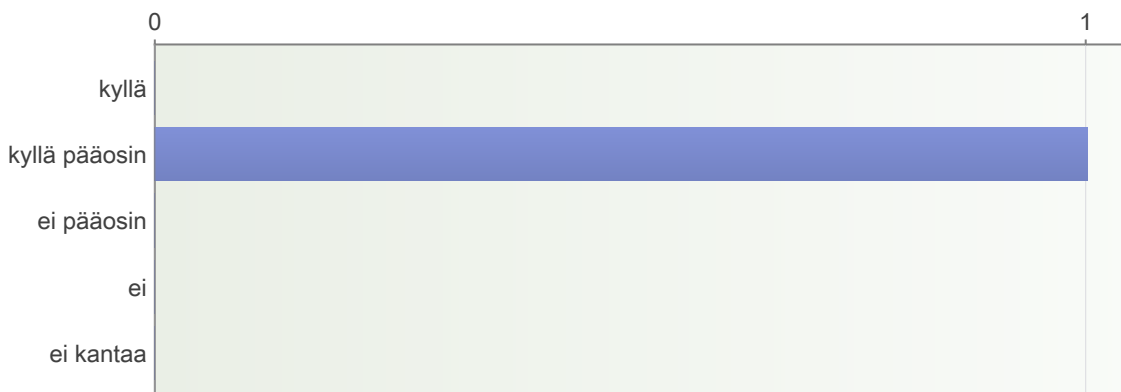
Vastaajien määrä: 1

- Kokonaisuuden hallinta palveluntuottajien laaja-alaisuuden suhteen vaikeuttaa kustannusten hillintää, kun kokonaisuus karkaa useille eri toimijoille. Suurena riskinä on, että millekään taholle ei muodostu kokonaiskäsitystä asiakkaiden tilanteista, jolloin kustannustehokkuutta ei myöskään pystytä toteuttamaan.

Valinnanvapauden myötä hoitoon pääsyä rajoittavat tekijät vähenevät, joka on tavoiteltu ja myönteinen asia. Tämä tuo kuitenkin myös lisää kustannuksia, kun palveluita saatetaan käyttää aiempaa enemmän.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyspalveluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelujen yhdenvertaisuuden näkökulmasta maakunnan liikelaitoksella on mahdollisuus suoran valinnan palvelujen tuotannon osalta vaikuttaa omaan palvelutuotantoon ja parhaiten alueellisesti sopivaan tuotantotapaan. Tämä turvaa yhdenvertaisuutta. Valinnanvapauslailla ei kuitenkaan pystytä kuitenkaan kokonaan ehkäisemään sitä, että palvelujen saatavuus tulee vaihtelemaan maakuntien sisällä ja harvaan asutuille alueille muodostuu todennäköisesti vähemmän palvelujen lisätarjontaa.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

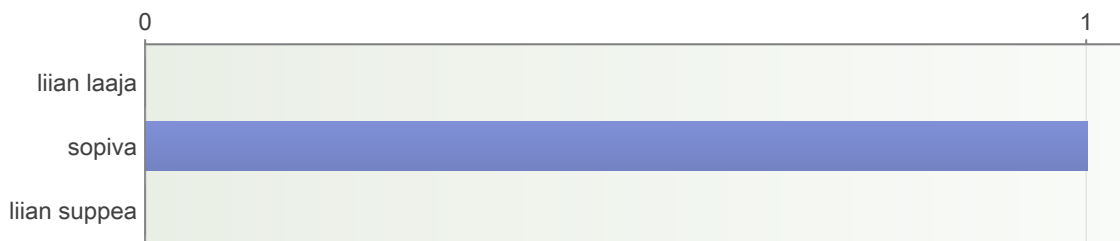
Vastaajien määrä: 1

- Palveluvalikoima vastaa nykyistä terveyskeskusmallia. Lakiluonnoksessa on otettu lisänä huomioon sosiaalipalvelujen tarve ohjauksen ja neuvonnan osalta, joka on terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen kannalta hyvä lisäys palveluvalikoimaan. Lakiluonnoksen 18§:ssä on hyvä maininta myös maakunnan liikelaitoksen tuotantovastuullaan olevien palvelujen jalkauttamisesta sosiaali- ja terveyskeskusten yhteyteen. Tämä on tärkeää asiakkaan näkökulmasta ja ns. yhden luukun palvelujen turvaamisesta, jolloin palvelu liikutetaan paikasta toiseen, eikä asiakasta.

Ikäihmisten ja lapsiperheiden osalta malliin sisällytetty erikoisalojen konsultaatio- ja avovastaanottopalvelu on todella hyvä ja helpottava elementti asiakkaiden hoitopolkujen ja arjen järjestelyiden kannalta. Tarkoitus poistaa turhia jonottamisia ja läheteiden tekemistä erikoisaloille voidaan pitää hyvänä lähtökohtana.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

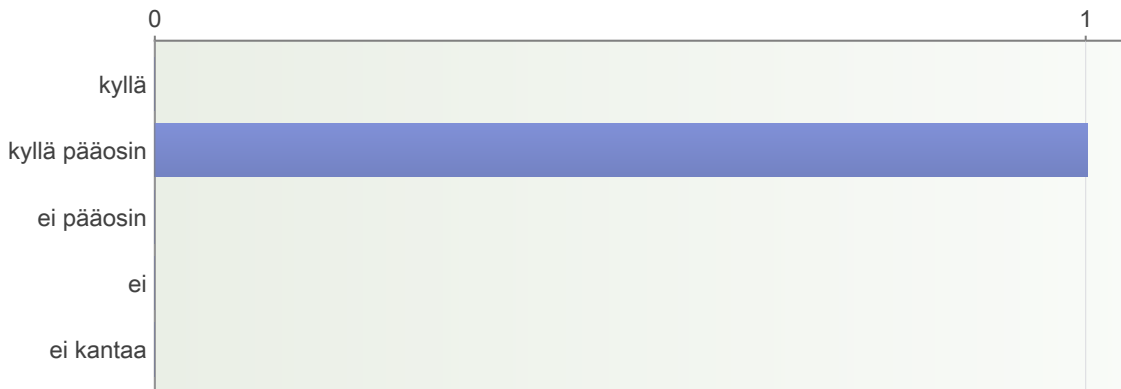
24. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluvalikoimaa voidaan pitää sopivana ja tavoitetta jonojen lyhentämisenä hyvänä.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

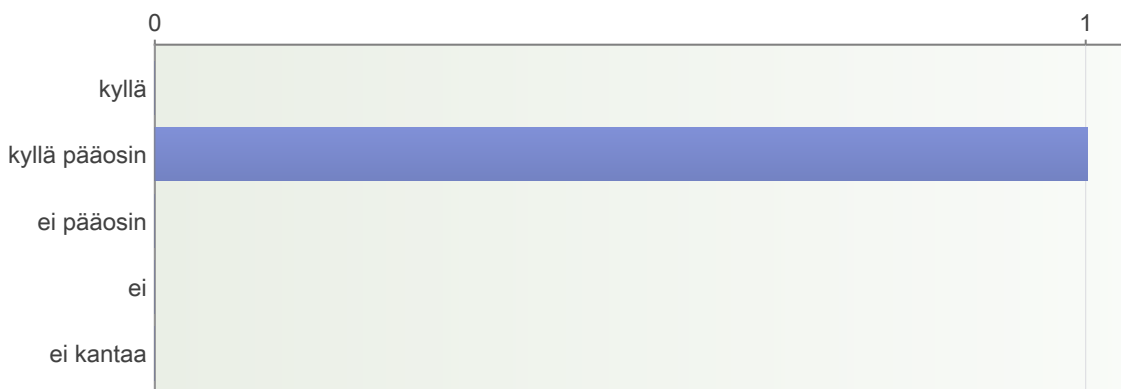

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

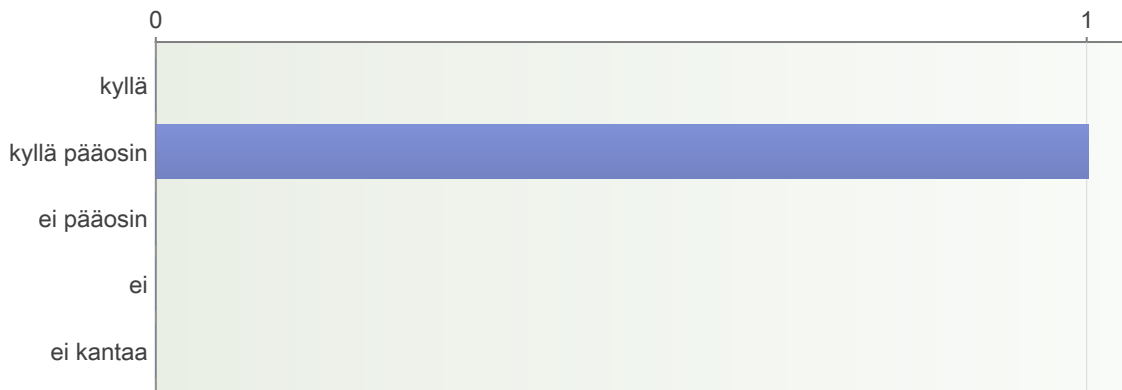

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksen 37§:ssä mainitaan, että sosiaalihuollon palvelut tuotetaan joko liikelaitoksen omana palvelutuotantona, sen hankkimina ostopalveluina tai asiakasseteli- tai henkilökohtaisen budjetin palveluina yksityisten palveluntuottajien toimesta. Lakiluonnokseen pitäisi selkiyttää vielä tarkemmin miten yksityisten palveluntuottajien tai asiakassetelinä toteutettu sosiaalihuoltopalvelu voidaan toteuttaa, kun määrätyt asiat vaativat viranhaltijapäätöksen ja julkisen vallan käyttöä. Selkiyttämistä vaatii myös liikelaitoksen velvollisuus ja kriteerit tuottaa konsultaatiopalveluja sosiaali- ja terveyskeskuksille.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

32. Vapaamuotoiset huomiot.

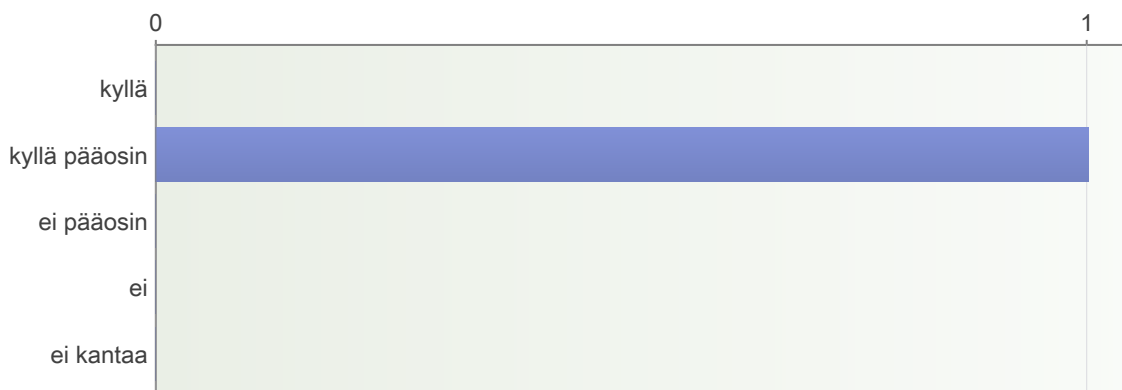
Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksen 21§ antaa selkeän kuvan asiakkaan mahdollisuuksista valita itselleen sopivin maakunnan liikelaitos. Tehdyt rajaukset asiakkaan valintamahdollisuuksiin ovat erityisen tärkeitä lastensuojelun toteuttamisen kannalta.

Valinnanvapaus yli maakuntarajojen voi tuoda kokonaisuuden hallinnan kannalta vaikeuksia ja tällöin yhteistyön merkitys nousee entisestään.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

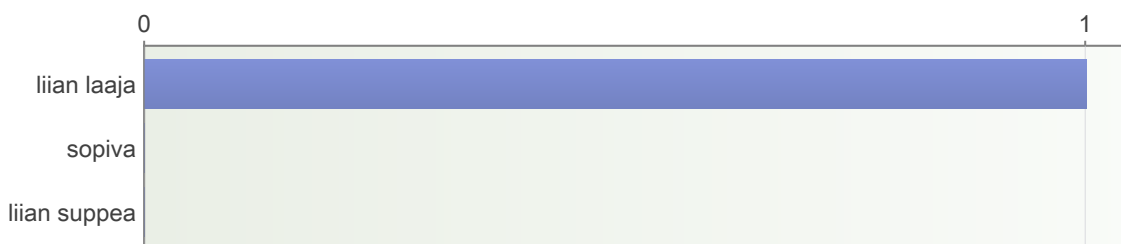
Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaalla on riittävät mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt.

Lakiluonnoksen pykälät 22 ja 23 ovat kuitenkin haasteelliset esimerkiksi aikuissosiaalityön ja päihdetyön kannalta, koska asiakas voi pyrkiä välttelemään kyseisten tahojen toimenpiteitä, jolloin valinnanvapaus tuo haittaa ja voi pitkittää ongelmia. Tämä aiheuttaa esimerkiksi kustannusten nousua, kun oikea-aikaisen palvelun saaminen voi hidastua.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauslakiluonnoksessa esitetty velvoite asiakassetelin käyttöön on liian laaja ja asiakassetelin käyttöönotto esitettyssä laajuudessa tulisi vaarantamaan maakunnan liikelaitoksen lakisääteisen palvelutuotannon. Maakunta joutuisi kilpailemaan työvoimasta ja vaarana on, että sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset siirtyvä yksityisille palveluntuottajille töihin palkan, työtujen ja työn kuorman vähäisemmän määrän osalta.

Asiakassetelin käyttö tulisi toteuttaa vaiheittain ja esimerkiksi pilotointikokemuksia hyödyntämällä.

Äitiys- ja lastenneuvolan kohdalla palvelusetelinkäyttö voi vaikeuttaa sitä, että huoli perheestä tai vanhemmuudesta ei kulkeudu yksityiseltä palveluntuottajalta eteenpäin. Myös ennalta ehkäisevän lastensuojelutyöhön liittyviä yhteistyön kohtia esimerkiksi lapsi- ja perhepalveluiden kokonaisuudessa voi jäädä vaikeaksi toteuttaa, kun toiminta pirstaloituu eri palveluntuottajille.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

38. Vapaamuotoiset huomiot.

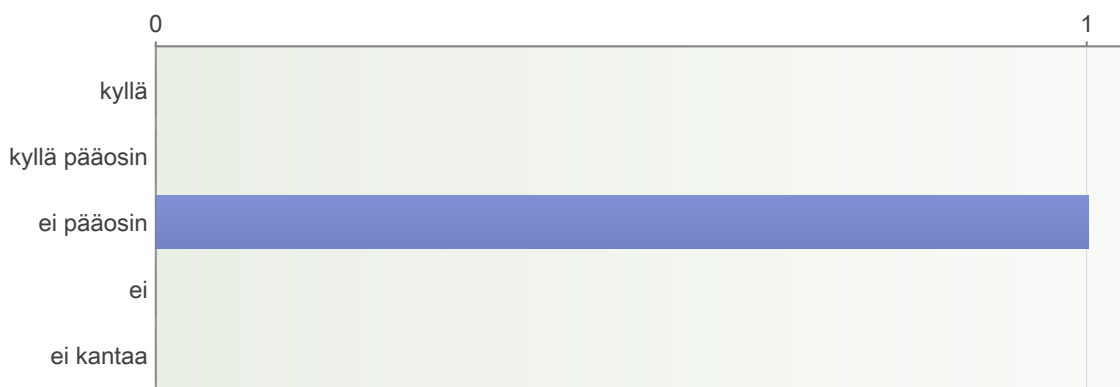
Vastaajien määrä: 1

- Asiakassetelijärjestelmän käyttöön liittyvät tekijät yhdessä asiakassetelillä tuotettujen palvelujen raportoinnin ja oikeellisuuden arvioinnin kanssa johtaa lisäkustannuksiin. Pykälän 24 2 momentin kohdalla mainitaan, että yksittäisen asiakkaan vaihtoehtoja pohdittaessa, on valittava se vaihtoehto, joka parhaiten vastaa asiakkaan etua. Miten asiakkaan etu yhdistyy siihen, että maakunnan on mahdollisuus päättää, että palvelua ei voi hankkia asiakassetelillä, jos se on välttämätöntä palvelukokonaisuuksien toimivuuden tai maakunnan toiminnan kustannustehokkaan järjestämisen kannalta? Riittävätkö rajaukset, jos asiakkaan edun mukaan toteutetaan riittävät palvelut ja kustannusten hallinta karkaa?

Ongelmaksi voi tulla myös se, että jos kustannukset lähtevät nousuun, niin miten turvataan se, että ei tule äkillisiä ratkaisuja, jotka vaarantaisivat esimerkiksi asiakassetelin saamista. Kustannusten vähentämiseksi voi tulla tarvetta rajauksiin, jolloin tasavertainen palvelujen saaminen voi heikentyä

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

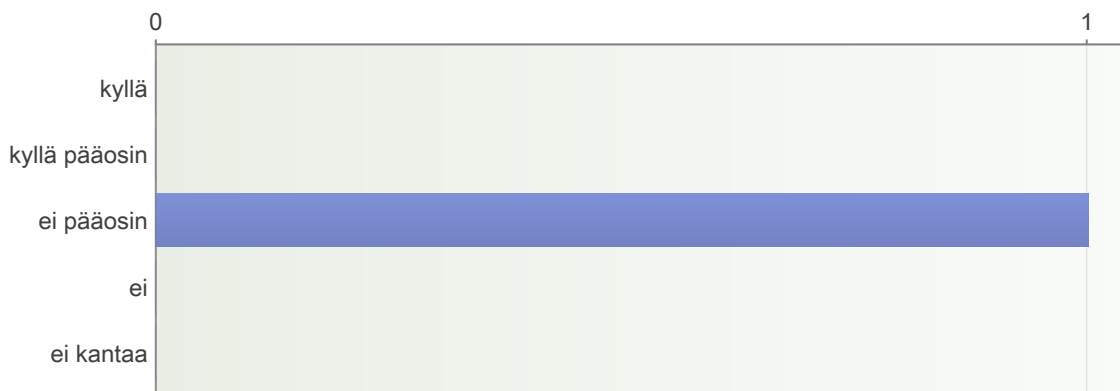
40. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksessa ehdotetaan maakunnalle mahdollisuutta rajata asiakassetelin käyttöä, jos se on välttämätöntä palvelukokonaisuuksien toimivuuden ja palvelujen kustannustehokkaan järjestämisen kannalta tai jos potilasturvallisuus tai maakunnan suoriutuminen lakisääteisistä tehtävistä vaarantuu. Asiakassetelin käyttö olisi hyvä olla mahdollisuutena tilanteissa, joissa maakunnalla olisi tarve täydentää omia palveluitaan pystyäkseen turvaamaan väestön tarpeelliset hoidot ja toimenpiteet, sekä asianmukaisen hoitoon pääsyn

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

42. Vapaamuotoiset huomiot.

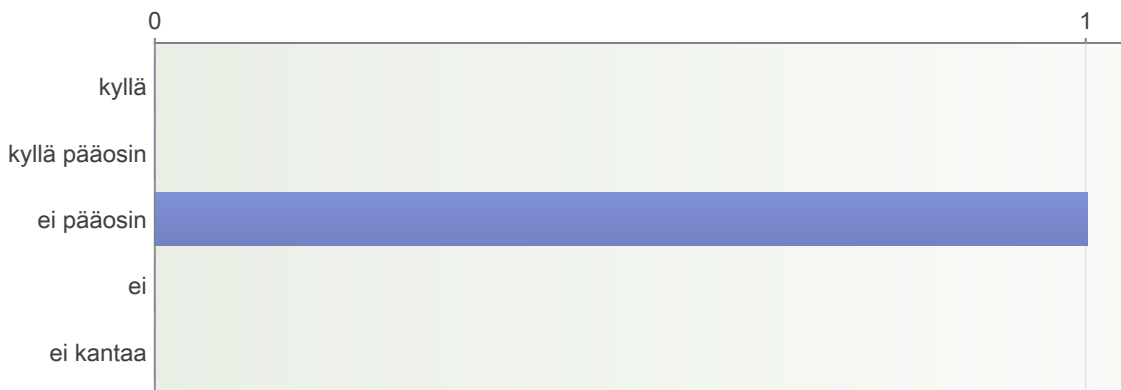
Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauslakiluonnos koskee useita palveluita, jos tästä laajuudesta johtuen maakunta joutuukin tekemään rajauksia asiakassetelin käytöstä oman toiminnan vaarantumisen tai kustannusten vuoksi, niin asiakkaan asema ja oikeudet voivat muuttua. Asiakkaan oma vaikutusmahdollisuus voi jäädä hahmottomammaksi, jos asiakas ei tiedä keneen hän voi tällaisissa tilanteissa olla yhteydessä. On myös asiakasryhmiä, jotka eivät kykene omia oikeuksiaan valvomaan.

Hyvinä asioina lakiluonnoksen kohdalla asiakkaan asemasta ja oikeuksista asiakasseteliin nähden on esimerkiksi jos asiakassetelillä voidaan vaikuttaa jonotusaikojen lyhentymiseen. Laatu ja palvelumyönteisyys voivat korostua tämän myötä, koska asiakkaalla on mahdollisuus valita palveluntuottajansa.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

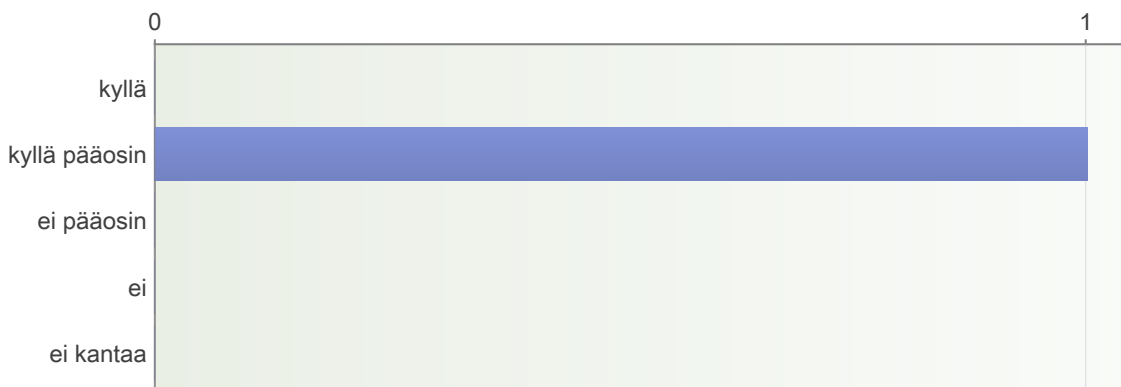
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksessa maakunnalle tulee vaativa tehtävä järjestämisvastuun osalta. Maakunnan osalta ohjaus- ja vaikutusmahdollisuus toimisi riittävänä, jos maakunta voisi päättää missä palveluissa se ottaisi käyttöön asiakassetelin

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

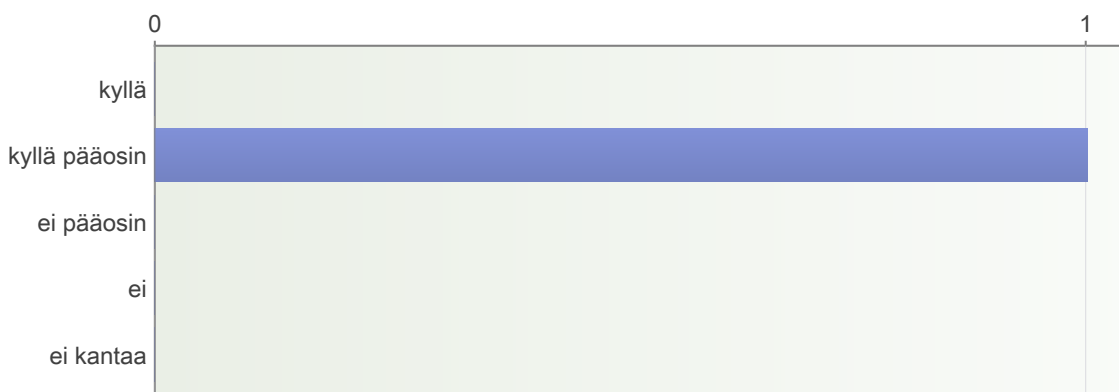
46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Henkilökohtaista budjettia koskevat säännökset antavat asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteuttamiseen. Henkilökohtaisen budjetin pykälät ovat jonkin verran epäselviä ja tarkentumattomia. Tämä puoltaisi henkilökohtaisen budjetin vaiheittaista etenemistä, jonka avulla saataisiin lisätietoa palvelun toimimisesta ja asiakaskäyttökokemuksia.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

48. Vapaamuotoiset huomiot.

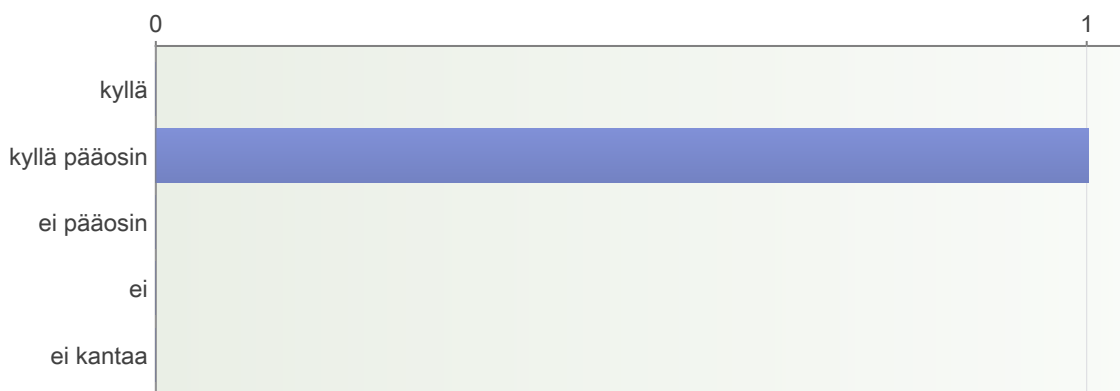
Vastaajien määrä: 1

- Parhaimmillaan lakiluonnos näiden osalta johtaa siihen, että asiakas saa kokonaisvaltaisemman palvelun terveys- ja sosiaalipuolen asioistaan yhden luukun periaatteella. Etuna on myös, että asiakkaiden avun tarpeisiin päästäisiin aikaisemmassa vaiheessa vaikuttamaan.

Yhden asiakassuunnitelman periaate on selkeä, mutta käytännössä työntekijäresurssien käytön mahdollisuus asiakassuunnitelmien päivittämiseen voi tuoda haasteensa. Erityisesti paljon palveluita tarvitsevien asiakasryhmien näkökulmasta asiakassuunnitelmien ajantasaisuudesta huolehtiminen on lähes mahdotonta.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

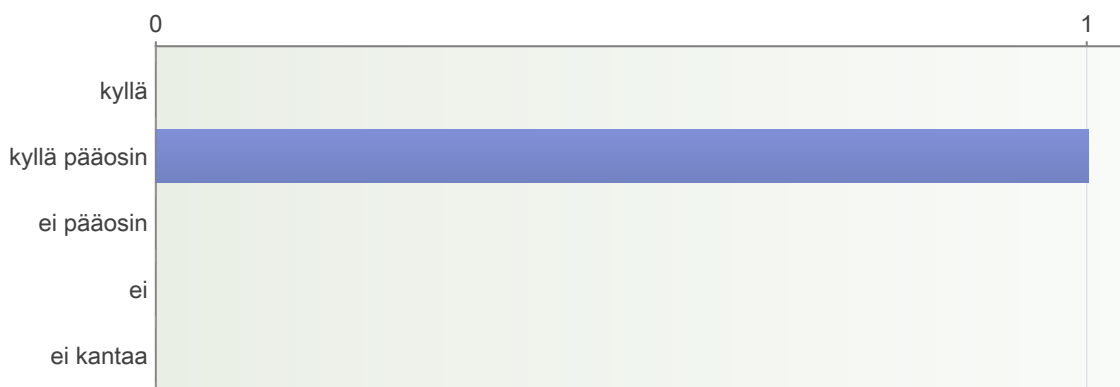
50. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksen palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyt ovat pääosin tarkoituksenmukaisia. Tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettely kuitenkin aiheuttaa maakunnalle suuren määrän hallinnollista kuormaa. Sopimusoikeudellisten asioiden määrän kasvaessa, myös kustannukset voivat kasvaa.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

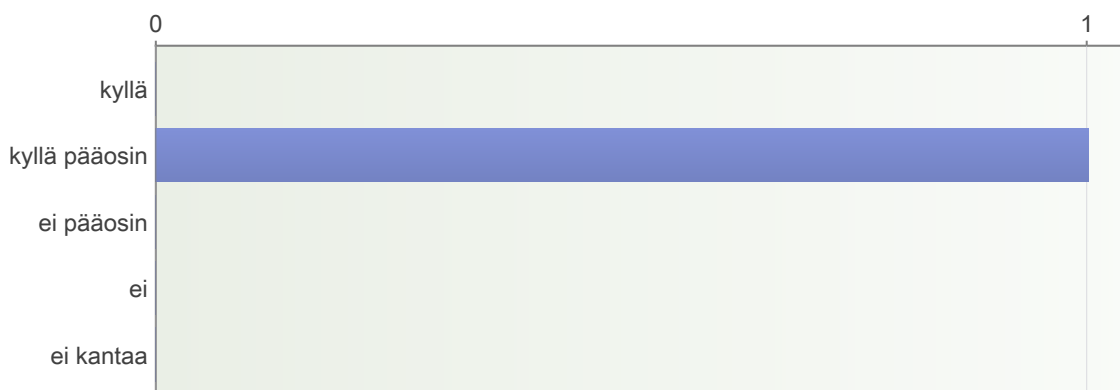
52. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hallintopäätös antaa riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen, koska tämä auttaa vaatimusten ja ehtojen seuraamista. Epäselväksi jää kuitenkin voidaanko esimerkiksi sopimus irtisanoa yksityisen palveluntuottajan kanssa, jos hallintopäätöksen ehdot eivät täyty. Hallintopäätöksen ja sopimusten välinen suhde jää epäselväksi.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

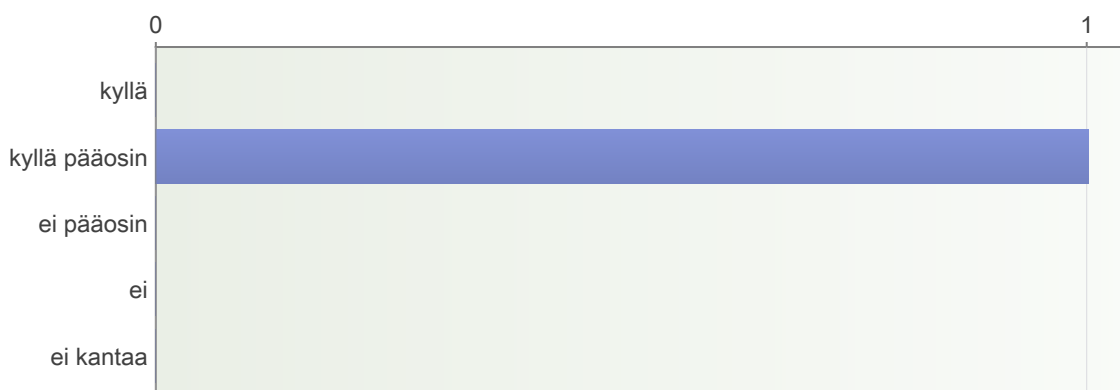
54. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelukentän laajuuden vuoksi sopimusmenettelyt tulevat olla selkeät ja tarkoituksenmukaisia on säädellä lailla sopimuksen ehtoihin, noudattamiseen, muuttamiseen, irtisanomiseen ja purkamiseen liittyvät kohdat.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

56. Vapaamuotoiset huomiot.

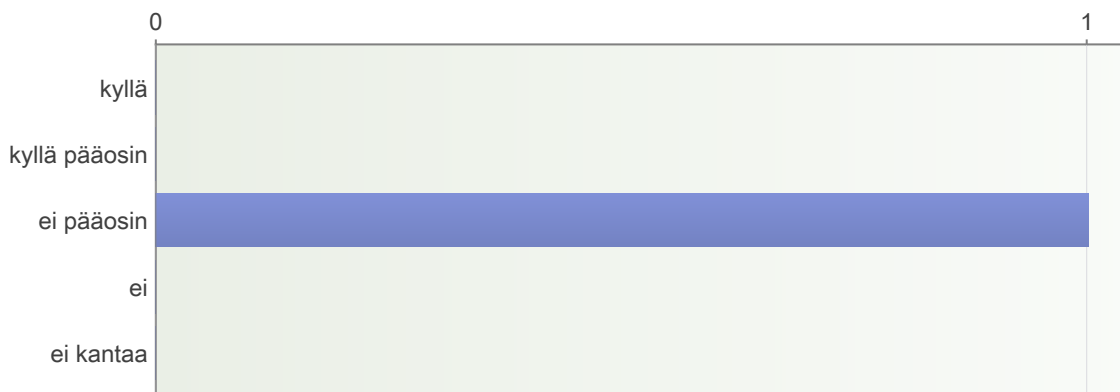
Vastaajien määrä: 1

- Säännökset ovat uudistuksen tavoitteiden kannalta perusteltuja ja tarkoituksenmukaisia. Palveluntuottajan vastuu toteuttaa asiakassuunnitelman mukainen palvelun sisältö ja laatu, on tärkeä kohta asiakkaan oikeuksien ja maakunnan vaikuttamismahdollisuuden kannalta.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

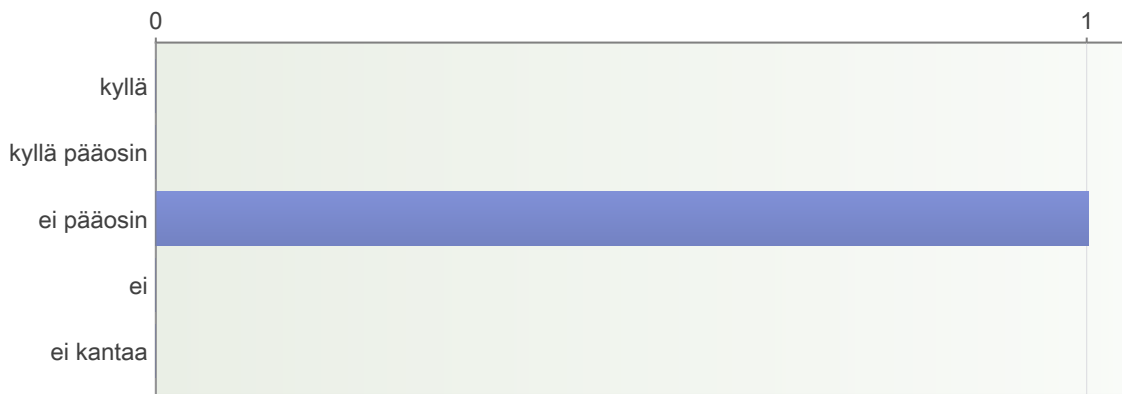
58. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksessa jää epäselväksi palveluista aiheutuvien kustannusten määräytyminen sote-keskuksen ja liikelaitoksen välillä. Palveluntuottajille suoritettaviin korvauksiin liittyvä 10 luku on vaikeaselkoinen ja jättää auki esimerkiksi kannustin- ja suoritusperusteen.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

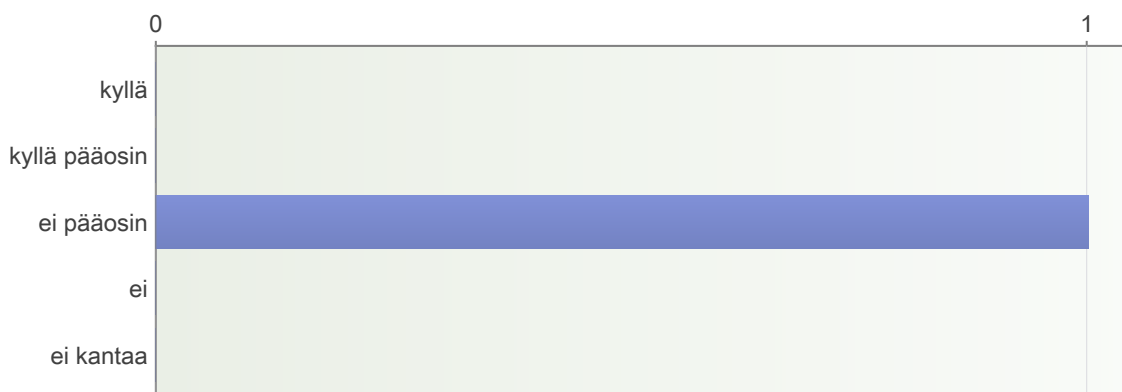
60. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos jättää auki miten tarkoitetut muut korvaukset toteutetaan. Maakuntien mahdollisuus vaikuttaa järjestämisvastuullaan olevien palvelujen korvauksiin on varsin rajattua.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

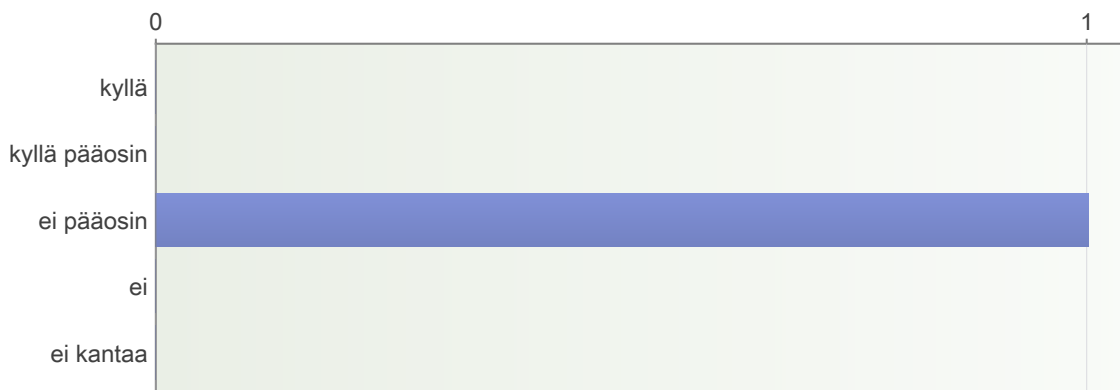
62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien liikelaitosten sote-keskukset voivat jäädä suurten yritysten markkinoinnin panostamisessa ja houkuttelevamman palvelukentän tarjoamisessa vähemmälle huomiolle. Liikelaitoksen sote-keskuksella ei ole mahdollisuutta panostaa esimerkiksi markkinointiin rahallisesti ja työntekijäresurssien riittämättömyyden vuoksi, verrattunan suuriin yrityksiin.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

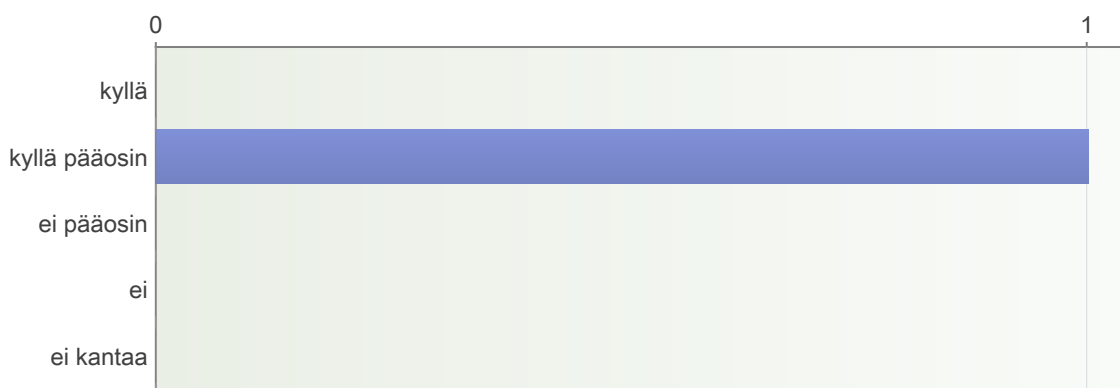
64. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lain voimaantulo on edelleen aikataulullisesti tiukka ja asiakasseteliin liittyvät palvelut pitäisi toteuttaa vaiheittain.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

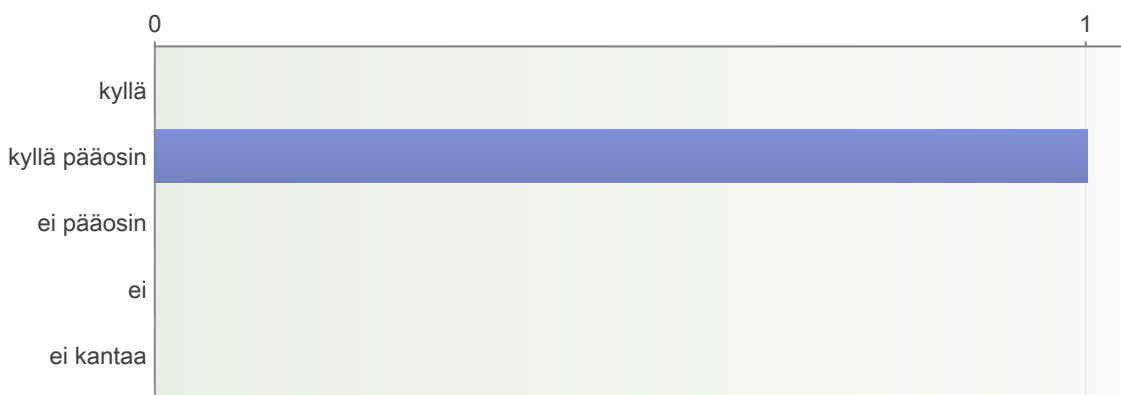
66. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkailla voi olla vaikea hahmottaa miten ja missä vaiheessa hänen tulee tehdä sote-keskuksen valinta ja tämä voi aiheuttaa hankaluuksia, sekä väärinymmärryksiä. Hyvä tiedottaminen, ohjaus ja neuvonta auttavat tässä kohdin.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveyspalveluiden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

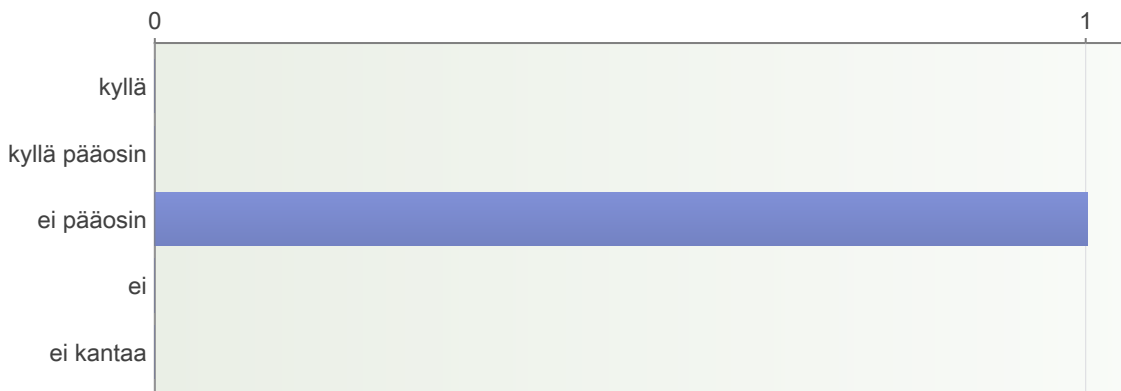

70. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

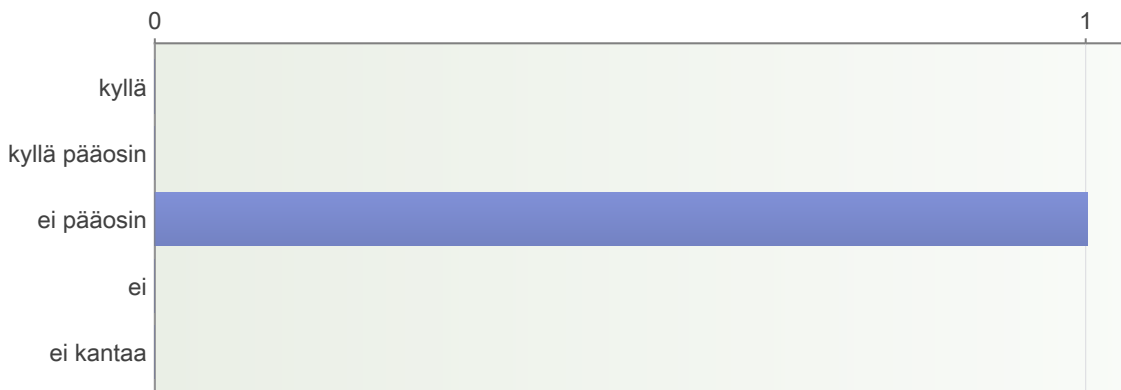
72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pienten toimijoiden voi olla hankala toimia isojen yritysten markkinoiden ja palvelujen laajuuden, sekä tarjonnan kentässä. Myös yhteisiin tietojärjestelmiin liittyminen voi olla pienille toimijoille liian iso kustannus.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistusten vaikutusten arviointia on tässä vaiheessa vaikea tehdä. Valinnanvapausmallia on vaikea kokonaisuutena hahmottaa, mikä voi tuoda vaikeuksia saada malli toimimaan niin asiakkaiden kuin työntekijöidenkin näkökulmasta. Kuntien vaikutusmahdollisuuksia kuntalaisten hyvinvointiin ei ole riittävästi kirjoitettu auki ja on vaikea arvioida miten tällaisen uudistuksen läpivieminen vaikuttaa kuntalaisten hyvinvointiin paikallisesti. Mahdollisia kustannussäästöjä on myös vaikea arvioida, koska alkuvaiheessa valinnanvapausmallin käyttöönotto tulee nostamaan kustannuksia esimerkiksi tietojärjestelmien yhteneväisyyden osalta ja erinäisten sopimusten tekemiseen liittyvän työn vuoksi.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Kohtuullisen pienissä organisaatioissa asiakkaat tunnetaan ja heidän tilanteitaan kyetään seuraamaan. Haasteena lakiluonnoksessa on, että laajan palvelukentän vuoksi kokonaisuuksien hallinta vaikeutuu ja vastuutyöntekijän rooli jää epäselväksi.

Harjavallan kokoisessa kaupungissa kehittäminen, toimintatapojen muutokset ja kokeilut sujuvat ketterästi ja nopeasti, josta tuleekin usein kiitosta. Valinnanvapauslain kokonaisuudessa huolettavaa, että miten tällainen toimintatapa säilyisi jatkossa esimerkiksi maakunnan liikelaitoksissa.

Suurena huolena on, että miten lakiluonnoksella taataan kunnan toimintaedellytykset muuttuvassa tilanteessa ja miten huomioidaan muutoksen vaikutus kunnan kokonaistalouden kannalta. Kunnissa tehtävän hyvinvointiin liittyvän työn toteutus jää valinnanvapausluonnoksessa tarkentumatta.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauslain 36 §:ssä olisi oltava viittausmääräys järjestämislain 52 §:ään siten, että maakunnan ja maakunnan liikelaitoksen yhteensovittamisvastuuta korostettaisiin myös varautumisen osalta, ja toisaalta palveluntuottajilla olisi velvollisuus osallistua varautumissuunnitteluun ja toimintaan suuronnettomuuksissa ja häiriötilanteissa normaali- ja poikkeusoloissa.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.